

El director de *L'hostalera*, Manel Dueso, considerat com un dels professionals més prestigiosos del nostre país, presenta una comèdia molt humana i absolutament propera a l'espectador, amb coreografia inclosa i la música del genial Renato Carosone com a banda sonora.

'L'hostalera', de Cario Goldoni, és la segona producció de la Companyia Teatre Micalet per a aquesta temporada, una genial i divertida comèdia que ens acosta al seu director, Manel Dueso.

Teatre des del menjador

Després de l'èxit de l'inici de temporada amb *El Somni d'una nit d'estiu*, de Shakespeare, la Companyia Teatre Micalet torna als escenaris amb una nova proposta: la comèdia de repertori universal *L'hostalera*, del creador també universal Carlo Goldoni. Un espectacle en què barregen les virtuts i els defectes, les mentides i les veritats, l'honestat i la mesquinesa dels éssers humans... I és que la inexpugnable Mirandolina, protagonista absoluta d'aquesta història, provoca tot tipus de sentiments contradictoris entre aquells que l'envolten, tant entre els cavallers que lluiten per conquistar el seu cor com entre aquell —el misteriós cavaller Ripafra-

que, incomprensiblement, sembla immune als encants de l'hostalera. Una història molt propera, atrevida i absolutament divertida que es podrà veure fins el proper 17 de març i que compta amb un repartiment de luxe: Josep Manuel Casany, Rosa López, Joan Peris, Ximo Solano, Isabel Carmona, Pep Ricart i Pilar Almeria. Tots, sota la batuta de l'actor i director de teatre Manel Dueso. I és que en aquesta nova etapa —encetada amb la inauguració de les noves instal·lacions del teatre, el passat novembre— un dels objectius de la companyia és poder comptar periòdicament amb la col·laboració de professionals externs per tal d'oferir al públic noves formes de fer i d'entendre el teatre.

Manel Dueso compta amb una llarguíssima i qualificada trajectòria com a actor i director. Considerat com un dels professionals més prestigiosos de tot l'estat, Dueso va ser fundador de la Sala Beckett de Barcelona –juntament amb Sanchis Sinisterra, Luís Miguel Climent i Pilar Molina– i acaba de dirigir per al Teatre Nacional de Catalunya l'obra *Estiu*, d'Edward Bond, i per a la Sala Muntaner de Barcelona el seu text *Matem els homes*, estrenats tots dos muntatges amb gran èxit de públic i crítica. Ara, Dueso ha volgut recuperar per al Micalet una obra –*L'hostalera*– i un autor –Goldoni– absolutament indispensables en la història del teatre. “*L'hostalera* –assegura Manel Dueso– és una història que parla de sentiments, del que som i del que volem ser. I això mai no passa de moda.”

Goldoni (1707-1793) va escriure *La Locandiera* –nom original de l'obra– el 1752, després de patir un atac de banyes. Un desengany amorós el va portar a relatar, en quinze dies, la història de la Mirandolina amb l'objectiu de deixar constància de la malèvola naturalesa de la dona. “Però li va sortir el tret per la culata, perquè al final l'obra ridiculitza més els homes que no pas les dones”, aclareix el director.

Des d'aquell 1752, *L'hostalera* no ha deixat de representar-se en els teatres d'arreu del món. “Sobretot, perquè és un text molt popular que comunica immediatament amb l'espectador.” Però de *L'hostalera* se n'han fet moltes versions, des de comèdies a l'estil més clàssic fins a drames socials. “Aquesta *Hostalera* és una explosió de vida, un espectacle molt de tu a tu amb el públic, molt proper.” I per això, els protagonistes interpreten els seus personatges enmig del pati de butaques del teatre. I no és que vagen passejant-se per damunt dels espectadors, sinó que el tradicional escenari a la italiana desapareix en aquesta ocasió per donar lloc a un espai central envoltat pels quatre costats per les grades que ocupa el públic. “La funció és per cadascun dels espectadors. És com fer teatre al menjador de casa.”

Tot i que es tracta d'una obra del segle XVIII, els protagonistes no aparei-

A l'esquerra, el director, Manel Dueso. Sobre aquestes línies, Rosa López i Josep Manel Casany, en una escena de l'obra de Carlo Goldoni.

xen amb el vestuari característic de l'època. Es tracta, podríem dir, d'una *Hostalera* atemporal. “Efectivament, perquè penso que en aquest espectacle no calen ni perruques, ni tampoc situar-lo en una època determinada. El que he intentat ha estat apropar-lo més als nostres dies.” Per això mateix, el text manté la utilització constant de frases fetes.

Això sí, adaptant-les a un espai i a una època totalment diferent a la Venècia de Goldoni. “Clar, perquè una frase feta veneciana, aquí no l'entendríem. Però no per això estem traïnt Goldoni. Jo penso que el teatre l'hem de fer per la gent que ens ve a veure, ubicant-nos en el lloc i l'espai on estem.”

Una hostalera d'essència fallera.

Tant s'ha acostat Dueso a València que ha volgut construir amb *L'hostalera* una mena de falla. “Les falles m'impresionen molt i, així com els artistes fallers exageren fins al límit els trets dels ninots, jo he volgut extreure el caràcter dels personatges, creant la veritat dels seus sentiments però amb un rerefons absolutament caricaturitzat.”

En aquest intent d'aproximar l'espectacle al públic, el muntatge també incorpora en moments concrets números coreogràfics que ajuden a presentar els

personatges, a situar-los en un món més màgic. “Penso que Goldoni permet absolutament aquest sentit musical. Els seus textos són molt rítmics i per explicar el text a la nostra manera, necessitàvem buscar un contingut musical.” “L'aparició de la Mirandolina, per exemple, és absolutament espectacular, com si fos una vedette en una passarel·la. I és precisament això el que ens dóna la idea que ella és la protagonista absoluta d'aquesta història.”

I si la coreografia resulta, si més no sorprenent, més xocant és l'aparició de la sempre sensacional música de Renato Carosone. “Després de mesos de buscar una música adequada, Carosone em va donar la solució. Perquè té una música molt teatral. De fet, ell mateix és molt teatral: esternuda, riu... És pur teatre. I a més, la de Carosone és una música que, en certa manera, tots coneixem. Qui no ha sentit alguna vega-da aquella famosa ‘Picolissima serenata’?”

L'entusiasme de Manel Dueso per Carlo Goldoni, però, no ve de nou. L'actor i director ja havia treballat en textos de Goldoni com *Els enamorats* o *La Mirandolina*, un text de Jordi Teixidor basat en *L'hostalera*. “Goldoni és per a mi un autor que recull molt i molt bé els sentiments i les emocions de la

“La situació actual del teatre no és bona. Des que els polítics es dediquen a manejar tota la cultura, s'estan carregant els fonaments bàsics del teatre”

gent. De fet, ell va ser el primer que va trencar amb la comèdia de l'art i va proposar un altre tipus de teatre, amb personatges molt populars i donant-los entitat, no com a personatges arquetípics sinó com a personatges amb un pes específic important. Per això es diu d'ell que és el renovador de l'escena italiana. Viu molt a prop del poble, de la gent de peu pla. Però no només físicament, sinó que també descriu molt bé el seu interior, les seves passions i les seves inquietuds.”

Aquesta tampoc no és la primera vegada que Dueso ve a València per motius professionals. Va treballar com a actor als anys 80 en diverses obres exhibides al València Cinema i a la Sala Moratín. Aquesta, però, és una ocasió especial. “Per fi hem pogut fer realitat un projecte que teníem en ment des de feia anys amb la gent del Micalet. Jo vaig conèixer Joan Peris [director de la companyia] quan treballàvem junts al Teatre Lliure, i des d'aleshores teníem pendent aquesta col·laboració. De fet, aquest nou Micalet em recorda molt els primers anys del Lliure...” Un Lliure –el nou– que no atrau excessivament Dueso. “Senzillament no l'entenc. Ni la gestió ni tampoc la programació. Penso que estan pagant uns peatges polítics massa elevats.”

Possiblement, la situació actual del teatre tampoc no col·labora a millorar l'opinió del director sobre el nou Teatre Lliure. “Estem en un moment molt delicat. I penso que el teatre no va bé. El principi de temporada a Barcelona ha anat molt malament; la gent no va al teatre, s'avorreix. Jo crec que hem perdut –i ho dic de veritat– el sentit bàsic del teatre, que és senzillament fer-lo per als espectadors. Això no vol dir que haguem de rebaixar plantejaments, però sí que hem de pensar que tenim una funció pública, educativa i cultural. El teatre –i això pot semblar una mica bèstia– és com cardar. I de vegades acaba convertint-se en una masturbació d'una sèrie de persones que s'ho passen de conya dalt de l'escenari però resulta que al final el públic no s'adona de res. Estem fent coses que no transpassen els sentiments, que no et toquen com a espectador. I així, el teatre no té sentit. Des que els polítics estan manegant tota la cultura, s'estan carre-

gant els fonaments bàsics del teatre.”

Aquest pessimisme de Dueso es converteix en optimisme en tornar a parlar de *L'hostalera*, un tipus d'espectacle que, com ell mateix diu, “necessitava professionalment”. La seua tasca com a director, si més no, ha deixat un bon regust de boca als protagonistes de l'obra, que asseguren que la faceta d'actor de Dueso l'implica directament en el treball dels actors i facilita les relacions dalt de l'escenari. “Si treballa fora de l'escenari, no veig realment si els actors fan les coses amb sinceritat. I no vull que m'enganyin, vull que em diguin la veritat, perquè només creant veritat pots arribar al públic.”

De fet, l'estrena de *L'hostalera*, el passat 2 de febrer, ha aconseguit posar-se els espectadors a la butxaca. Un muntatge que pot convertir-se en el gran èxit de la Companyia de Teatre Micalet després del *Ballant, ballant*.

Rosanna Melià

EDICIONS DEL PAÍS VALENCIA, S.A.

**busca
Promotor/a**

per a Catalunya, País Valencià i les Illes Balears

(Envieu el currículum a EL TEMPS, Av. Baró de Càrcer, 40-13a.

46001 València. Referència S.M.)